

Congres voor angelisatie.

ms Congres voor
die hebben wel
in wachten. Het
8 en 9 April en
al. Wenscheliker
dat deze Hande-
ht hadden gezien,
en nog levendig;
op het Congres
d was; we leven
edingsdrukke, die
ns Congres reeds

m van dit uittel
den uitgever een
merale Synode is
drongen, dat de
er Synode zouden
e in de praktijk
te uitgever moet
die soms nog niet
te kost veel tijd;
ijvig boekdeel van
rmaat, drukt men

druk voor ons
plaats een woord
den uitgever W.
ge uitvoering. Het
e letter gedrukt,
gebonden, maakt
en doet den uit-
ook het Comité,
de, heeft recht op
waardeering. Het
kelijk en histo-
keere weer. Terwijl
het gemakkelijk
vinden.

ig aan ons congres
n ons over. Maar
enamede gedachten
lijk samenzijn en
legt getuigenis af,
krigen de arbeid
behaardigd en wat
or dat gebied God
En het zal een
g wezen voor al
d ter hand willen
nen van raad en

RAI.

geschied is, is ook
te smart.
Hengst heeft zijn
van onze Kerken
met de leer onzer
gen kan. Hij heeft
gemeente, dat hem
de Kerk gevormd,
uidt, zich zal aan-
neeft bij de vrije

id onzer aan De
atzengeen om, wan-
nener Kerken niet
ambt bij ons neer
te eerlijkheid van
die uit deze daad
de Kerk blijft alles,
belijdenis en den
maar tot deze Kerk
sich zelfs niet den
betrouwd ambt te
tegen het Evangelie
denis der Kerk in
t Ds. Den Hengst
landeld heeft door
en te breken, toen
werd, dat zijn
er Gereformeerde
De toestand werd
Avondmaal werd
jaucht sloop in de
n openlijke breuke
anerlijke onrust en
aren te Veenendaal

eerlijkheid en op-
lengat waardeeren,
at hij zelf gevoeld
r onzer kerken niet
orstellung in som-
sof alleen bezwaar
ven van sommigen
was, zou niet onze
a zelf treffen. Ge-
ong juist ware, dan
g van een getrouw
n geweest, om tot
eenzijdige drijven
te wijken voordat
praak had gedaan.

oorstelling, die de
de Wachter over-
zijden de waaren
op de hoogte
pgst niet tegen het
e verbondeliker op-
wateren verzeild,
iftuurlijke leer der
was afgeweken,
lijdenisschriften en

rom alleen, dat we
Hengst, hoe droef
aar gevolgen voor
ente, toch als een
brechte overtuiging

oefheid in het hart.
en der oudte
Universiteit. Hij
lang met roovert
onze beginselen
cht de gemeenten,
n is geweest. Het
el lever geweest,
erlijke vermaning,
de tot hem kwam,
deze dwaling zich

zoo mogen zijn.

De scheuring is gekomen. De bloeiende
gemeente Veenendaal is nu in tweeën ver-
deeld. En broedertwist is altoos het pijn-
lijkst.

Moge de Kerkeraad, die in deze moeilijke
tijden aan het hoofd der gemeente staat
en te behouden tracht wat nog behouden
kan worden, genade ontvangen om met
voorzichtigheid, met winnende liefde van
het hart en bovenal met trouw jegens God
den Heere op te treden.

Dr. H. H. K.

Voor Kootwijk Scholen.

In hartelijken dank ontvangen: Letter D. K.
te Hilversum / 5; door ondergetekende van
den heer W. Koops te Rotterdam van N.N./1.
dat de Heere deze gaven zegene.

Vriendelijk verzoeken wij onzen scholen te
willen gedanken.

Ds. J. H. HOUTZIGERS, Voorzitter.

Kootwijk.

Teestafel.

1. Dr. J. C. DE MOOR, Dienaar des Woords,
bij de Gereformeerde Kerk te 's-Gravenhage,
DE HEMEL GROEPEND, Predikanten over de Open-
baring van Johannes, Hoofdstuk I—III. Kampen,
J. H. Kok — 1913.

Met dezen bundel van negen preeken heeft
Dr. DE MOOR zijn homiletische bewerking van
het laatste Bijbelboek voltooid en daarmee de
OPENBARING VAN JOHANNES metterdaad nader
gebracht tot het bewustzijn der Gemeente van
onsen tijd. Inzonderheid wij Gereformeerden
mogen den Haagse prediker dankbaar zijn
voor de uitgave van dezen zijn kanselboek.
De niet minder dan XXXVIII leerredenen,
waarin hij heel de Apokalyps behandelt, zijn
niet alleen — wat van een ook literair geschoold
man als DE MOOR niet anders te verwachten
was — ten opzichte van taal en stijl goed
versord, maar dragen ook wat verklaring en
toepassing betreft, het gereformeerde stempel.
Zeker, wat de verklaring betreft, moge men, bij
de omstandigheid, dat het stuk der ESCHATOLOGIE
of der „laatste dingen“, wat althans de detail-
punten aangaat, ook onder ons, nog niet tot
die dogmatische vastheid gekomen is als de
andere leerstukken, — hier en daar bedenkingen
hebben, over het geheel sal men zich, als Gere-
formeerde, in de hier gegeven verklaringen wel
kunnen vinden. En ook waar men, op sommige
punten, met de exegete niet geheel kan meegaan,
moet men den prediker toch de eere geven, dat
zijn verklaring steunt op ernstige en degelijke
uitlegkundige studie.

Onder de lezing van DE HEMEL GROEPEND
kwamen sulke bedenkingen uiteraard het minst
op bij dat deel van het werk hetwelk hier voor
mij ligt, wij juist over wat daarin wordt behan-
deld, de uitlegging vrijwel vast staat.

Het maakt een eenigzins sonderlingen indruk,
wanneer men boven de preek over Openb.
I, 1—8 het cijfer XXX staat.

Toch kon dit wel niet anders.
Toen Ds. DE MOOR zijn werk begon uit te
geven, meende hij de preeken over de eerste
drie hoofdstukken van de OPENBARING te moe-
ten weglaten, en hij liet het dus begijnen bij
hoofdstuk IV.

Over die eerste hoofdstukken en met name
over h. 2 en 3, waarin de „de biezen aan de
zeven gemeenten“ voorkomen, bestaat toch een
zoo rijke homiletische literatuur, dat het hem
onnooij dacht deze nog te vermeerdere.

Dan, op aandringen van zijn Haagse hoer-
ders en tevens van de lezers van DE HEMEL
GROEPEND, is hij er toe gekomen om ook die
aanvankelijk niet voor den druk bestemde
preeken aan zijn werk toe te voegen.

En zoo hebben wij dan nu van zijn hand
de OPENBARING van h. I — h. XXVIII
predikanten.

Gelijk over de andere, reeds vroeger hier
besproken bundels, waaruit dit werk bestaat,
kan mijn oordeel ook over dezen niet dan gun-
stig zijn.

Deze bundel bevat de volgende leerredenen.
Uit h. I DE OPENBARING VAN JESUS CHRISTUS
(vs. 1—8) en DE VERSCHIJNING VAN DE VER-
HEERLIJKE (vs. 9—20). Uit h. II worden ach-
tereenvolgens behandeld: De brieven aan EPHESÉ,
SMYRNA, PERGAMUS en THYATIRE, en eindelijk
uit h. III die aan SARDIS, PHILADELPHIA en
LAODICEA.

Wat „de zeven brieven“ betreft, wijst
DE MOOR reeds in zijn preek over die van EPHESÉ
er terecht op, dat zij in hoofdzaak naar een-
zelfde model zijn ingericht. „De Heere Jezus
geeft na de aanspraak, waarin altoos een trek
uit hetgeen in h. I van den Christus gezegd
was, vermeld wordt, die bijzonder van toepassing
is op de geestdradende gemeente, een door de
uitdrukking „Ik weet uwe werken“ ingeleide
beschrijving van haren tegenwoordigen toestand.
Daarna gaat Hij zeggen, wat Hij tegen deze
gemeente heeft en dus in haar veranderd wil
zijn. Eindelijk geeft Hij een heerlijke belofte
aan die overwint, om daarmee te bemoeiden
tot den strijd“.

Hij steeds vasthouden aan dit Schema is het
den prediker toch volkomen gelukt het eigen-
aardige van elk der zeven brieven in al zijn
rijkdom te doen uitkomen.

2. ANNUARIUM DER SOCIETAS STUDIOSORUM
REFORMATORUM. 1913.

Naar aan de meesten onse lezers wel bekend
zal zijn, richtten Studenten van Christelijk-
gereformeerden huize aan onse openbare Uni-
versiteiten op: de Unie HENDRIK DE COCK.

Dit geschiedde den 9en Febr. 1886.
Het gebeurde op kerkelijk gebied is oorzak,
dat zij later haar naam HENDRIK DE COCK ver-
wisselde voor dien van SOCIETAS STUDIOSORUM
REFORMATORUM en een Unie werd van gerefor-
meerde Studenten aan openbare hogescholen
in Nederland.

Deze Unie heeft, vóór nu enkele dagen ge-
leden, haar ANNUARIUM of Jaarboek, weer in
het licht gegeven.

Het is uiteraard allereerst bestemd voor de
leden van S. S. R., maar ook oud-leden zullen
er gaarne kennis mee maken, en bovendien
maakt het, als periodiek van een zoo specifiek
Gereformeerde Vereniging, aanspraak op de
belangstelling van heel ons publiek. Inzonder-
heid zullen Gereformeerde ouders, wier zonen
met September wel naar een openbare hoo-
geschool moeten, omdat ze een studievak kiezen,
dat noch te KAMPEN, noch te AMSTERDAM wordt
onderwezen, goed doen dit Jaarboek, dat hen
kennis doet maken met „de Unie van Gere-
formeerde studenten aan openbare hogescholen
in Nederland“, te koop en te lezen. De op-
laag is door de Commissie van Administratie
uit de S. S. R., om licht te bevoeden redenen,
niet al te groot gemaakt; toch zijn nog enkele
exemplaren voor twee gulden te verkrijgen bij
den heer J. P. A. KOOPMANS, Med. Stud., aan

diens vacatie-adres te GRIPPEKERKE in ZEE-
LAND.

Dit tweede Annuaireum hetwelk de S. S. R.
thans het licht doet zien, bestaat uit twee de-
len: VERKENIGINGSLYVEN en BILDRAKEN.

De rubriek VARIA is ditmaal achterwege ge-
bleven.

Uit de rubriek: VERKENIGINGSLYVEN waarin
ook de STATUTEN, goedgekeurd bij Koninklijk
Besluit van 3 Augustus 1911 zijn opgenomen,
en waarvoor Art. 2 luidt: De grondslag der
Unie wordt gevormd door de Drie Formulieren
van Eenigheid, — zij hier het volgende vermeld.
De Unie telt thans over heel het land 199
leden en heeft haar Afdelingen te AMSTERDAM,
LUIDEN, UTRECHT, DELFT en GRONINGEN. De
Theologanten vormen verreweg de minderheid,
op de Naam- en Adreslijst vind ik er slechts
2 en wel in de Afdeling UTRECHT. Iets groter
is het aantal der Literatoren, terwijl de meer-
derheid der Leden Juristen, Medici, Natuur-
kundigen, Technici, Indologen, Tandheelkun-
digen en Veterinairen zijn.

De rubriek BILDRAKEN opent met de Unie-
Rede, die op 6 Febr. 11, te LUIDEN, ter gele-
genheid van de zysten Dies, door mij is uitge-
sproken.

De titel is: ONZE VÓór-OORDEEL, waarmee
bedoeld zijn de gereformeerde grondbeginselen
van wereld- en levensbeschouwing en waarmee
dan in verband is gebracht de verhouding zoo
van het Ik tot zijn denken en willen, als van
denken en willen onderling. Doel van deze
Rede was, het sterken in de van huis-uit mee-
gebrachte gereformeerde grondbeginselen.

Volgt BILDERDIJKIA door Prof. Dr. H.
VISCHER, een fraai gestileerd en van diep wij-
geirig inzicht getuigend stuk, waarin de Utrechtsche
hoogleraar den invloed van LEIBNITZ op
BILDERDIJK, maar ook het verschil tusschen
desen en diens leermeester teekent. „Hij (Bil-
derdijk) zoo eindigt VISCHER, kende een
waarheid, wier bronwel niet was zijn rede, maar
waarvan Gods Geest getuigenis gaf in zijn
gemoed. En dit groote goed had BILDERDIJK
niet ontvangen in de filosofieenscholen van de
Leibniz, hij had het niet gegrepen door de
streefkracht zijner zoo energieke ziel, maar hij
had het ontvangen als een kind, want hij kende
genade door zoen. Maar om BILDERDIJK te
verstaan in veel, dat op den eersten aanblik
vreemd schijnt, is het noodig steeds in ge-
dachten te houden, dat hij LEIBNITZ verheerlijkt
heeft „als meer dan enkel sterveling“.

Hierna komen in de BILDRAKEN de leden van
S. S. R. zelf aan het woord en wel allereerst
S. T. HEIDEMA, Med. cand., met een studie
Scheepingsverhaal en NATUURWETENSCHAP.
Een met zaakkennis geschreven principieel
stuk, waarin de passus, dien ik hier laat volgen,
mijn volle instemming heeft: „de feiten blijven
vast staan, en die hebben ook wij als zoonacht
te aanvaarden; die moeten in overeenstemming
zijn met wat de Bijbel ons leert; maar geheel
anders is het met de theorieën en hypotheseën,
die hun eigen ongewisheid zoo duidelijk bewij-
zen, doordat zij vaak veranderen; daartegenover
hebben we steeds met groote voorzichtigheid ons
standpunt in te nemen“.

Volgt een bijdrage van den heer D. J. LAM-
BOOV, student aan de Hoogeschool te DELFT,
IETS OVER DE ERYTHRIE DER GOTHIEK waar-
op, ook voor ons leken, zeer bevestigende wij-
ze der geschiedenis van de strijd tegen op kunst-
historisch gebied omtrent grond en oorzak van
de evenmaat der gothische bouwwerken wordt
behandeld.

Een dergelijk technisch stuk leverde ook de
heer G. DE ROOF van DELFT onder den titel:
OORLOOSCHEREN, waarin deze toekomstige
Scheepbouwkundige Ingenieur tot goed begrip
van wat hij vermeldt omtrent de oorlogsvaart-
uigen van den tegenwoordigen tijd, ook zeer in-
teressante mededeelingen doet uit de geschied-
nis der vloeten.

Tusschen deze twee technische bijdragen in:
TERUGBLIK door J. A. HENDRIKS, Med. Cand.
De schrijver tracht er de ontwikkeling van het
intellectuele leven in te schetsen en toont da-
arbij, dat hij studie gemaakt heeft van
kenleer, maar ook van psychologie, bepaaldelijk
van de psychologie van het kind.

Een niet mindere kennis van de psychologie
en wel van die der dieren toont de heer C. J.
V. D. HORST met zijn kort overzicht van den
tegenwoordigen stand der dierspsychologie.

Met deze interessante verhandeling, waarvan
de titel is: PSYCHOLOGIE DER DIENEN, eindigen
wat ik zoo willen noemen, de bijdragen op het
gebied der nuttige letteren.

Maar ook die op het gebied der fraale
letteren ontbreken niet.

Een drietal gedichten waarvan een de legende
van LIDWYDE bezingt en een prozastukje
GROOTMOEDER door D. J. COUVÉ toont, dat
er onder de leden van S. S. R. ook zijn, wie
het niet aan bellettristisch talent ontbrekt.

Dit ANNUARIUM maakt een gunstigen indruk.
Het is een boek in meer dan een opzicht van
blijvende waarde. Een Jaarboek waardig de
hoop van het gereformeerde Nederland.

G.

Uit de Pers.

In de Hervormde Kerk blijft de vraag der
belijdenis aan de orde. Vooral bij de zooge-
naamde aanneming tot lidmaten. Zoo nu weer
bij een paar moderne jongelui uit 's-Gravenhage,
die te Rijswijk roegenaamde belijdenis hebben
afgelegd en die de Haagse Kerkeraad niet als
leden wil inschrijven zonder eerst vernomen
te hebben, of zij op de officieel vastgestelde
belijdenisvragen hebben geantwoord. De mo-
derns zijn hierover natuurlijk bitter boos, maar
de Waarheidsvriend zal hen aldus op hun plaats:

Moderne menschen leven altijd uit de gelachte
dat ze het rijk alleen hebben en dat ze alles mogen
doen wat ze willen. En die brutaliteit heeft
om op hun handelingen aanmerking te maken,
worden altijd voorgesteld als ruizerockers en be-
krompen menschen.

Verbeeld u, in ons kerkelijk leven staat de eene
Kerkeraad ten naauwte in verband met den an-
deren Kerkeraad, saam onder één wet en één orde.
Maar neen, daar staat de moderne niet aan.
Die onduikt in eigen gemeente de wet en ver-
breekt in eigen kring de goede orde. b. v. door de
allerdwaasste belijdenisvragen te stellen, geheel in
strijd met geest en hoofzaak van de leer onzer
Herv. Kerk, en als die Kerkeraad dan ook nog
jongelui uit andere gemeenten tot belijdenis doen
toelaten, dan zou de Kerkeraad, onder wiens opzicht
deze jongelui leven en die hun namen heeft in te
schrijven in de lidmatenboeken, niet eens mogen
vragen — waar 't bekend is, dat het misbruik in
moderne gemeenten niet van de lucht is — of er
wel vragen gesteld zijn, die overeenstemmen met
die in onze Herv. Kerk gebruikelijk zijn en voor-
geschreven.

Dat is de grootste brutaliteit in de oogen van
de alleenwijzige moderne heeren.
Toch achten we dit den weg dien we uit moeten.
Als dan de roekeloosheid de spiegaten uitooploft,
is het tijd dat er controle wordt gevoerd.

Waarom we ook zoo gaarne zouden willen, dat
in art. 39 Regl. gods. onderwijs minstens de-
wijziging gemaakt werd, dat de woorden *salthan*
wat den geest en de hoofdaak betreft, kwamen
te vervallen.

't Minste is toch al, dat aan allen, die in de
Herv. Kerk belijdenis des geloofs afleggen, dezelfde
vragen worden gesteld.

En het voorstel van coll. Briede, Herv. pred. te
Franeer, staat ons best aan, dat er in de vragen voor
de schriftelijke kerkvisitatie ook een tal worden
ingebracht, die informatie of de vragen van art.
39 gesteld zijn, en zoo niet, welke dan.

Zoo kan er controle in orde komen.
Maar om nu te blijven bij 't geen pas nu weer
geboort is.

De Kerkeraad van Rijswijk (Z.H.), waar het
kerkelijk leven in de Herv. Kerk op enkele graden
beneden o staat, liet enkele jongelui uit Den Haag
toe tot het belijdenis afleggen in de Herv. Kerk
te Rijswijk.

Men behoeft niet te vragen waarom?
Doch toen deze jongelui werden aangeleid door
den Kerkeraad van Rijswijk aan den Haagse
Kerkeraad, besloot men daar, alvorens hunne na-
men in te schrijven, eens te informeren op welke
vragen deze jongelui waren toegelaten. Of het Re-
glement in deze wel geëerbiedigd was.

En nu is men boos in Modernen Kring. Wat
verbeeldt de Haagse Kerkeraad zich wel, om
sich te bemoeien met den Kerkeraad van Rijswijk,
die zich beseft te bemoeien met de jongelui uit
Den Haag!

Het Weekblad voor de Vrijzinnige Hervormden
schrijft er dit over:
Weer een greep naar het nieuwe
strijdmiddel.

Ook de kerkeraad van 's-Gravenhage is begee-
rig geworden, het nieuwe strijdmiddel der ortho-
doxie te hanteren, en blijft een kansje te willen
wagen, om te ontkomen aan de inschrijving van
vrijzinnigen, die eerst tot lidmaten zijn aangenomen
en bevestigd.

Deze kerkeraad wil dat echter niet doen op ru-
we wijze en langs onwetigen weg. Daarom heeft
hij zich gewend tot het Classicaal Bestuur.

En diensgevolge is dit Bestuur op onderzoek
uitgetrokken.

Zoodoende heeft de kerkeraad van Rijswijk, die
de Haagse vrijzinnigen pleegt aan te nemen —
oulang is dat nog weer gebeurd met verschillende
leerlingen van den emeritus-predikant A. S. Car-
pentier Alting, die toen de bevestiging heeft gelei-
d — van het Classicaal Bestuur het volgende schrij-
ven ontvangen:

Bij ons Bestuur is ingekomen een schrijven
van den Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente
te 's-Gravenhage, waarin deze verklaart, zich
beraard te gevoelen door de onzekerheid met
betrekking tot de vraag, of de Haagse jongelieden,
die in uwe gemeente worden bevestigd,
wel bevestigd worden op vragen, die sin geest
en hoofdaak in overeenstemming zijn met de
belijdenisvragen, voorgeschreven in art. 39 van
het Regl. op het Godsdienstoverzicht.

De Kerkeraad acht niet gerechtigd, zoolang
deze onzekerheid niet is opgeheven, om in de
toekomst de aldus bevestigde jongelieden in te
schrijven in de lidmatenregisters der Gemeente
's-Gravenhage, en beroept zich op de Synodale
circulaire van 20 Aug. 1912, no. 483.

Wij verzoeken diensgevolge uwen kerkeraad,
ons te melden, welke vragen bij de jongste be-
vestiging van Haagse jongelieden door den
emer. predikant Carpentier Alting zijn gedaan,
en hoe de vragen luiden, die door den pastor
lool bij dergelijke gelegenheden gebruikt worden.

Ook het optreden van den Haagse kerkeraad
niet in orde. Een kerkeraad is natuurlijk niet
bevoegd, de inschrijving te weigeren op grond van
onzekerheid omtrent de gestelde vragen, want hij
is dat op geen enkelen grond.

Van zweigerij mag hierbij zelfs in het geheel
geen sprake zijn. Alleen zou de inschrijving niet
geveigerde mogen worden, doch achterwege moe-
ten blijven, als een bevestiging door een Classicaal
Bestuur ongeduld moet zijn verklaard.

Maar de kerkeraad van 's-Gravenhage heeft, door
zich te richten tot het Classicaal Bestuur, toch een
beter standpunt ingenomen dan die van Trum en
Leiden.

Merkwaardig overigens, dat de kerkeraad vroeger
van de onzekerheid nooit last heeft gehad!
Gelukkig, dat de Haagse Kerkeraad er toch
nog met een plumpje afkomt, want men bewan-
delde daar een betere weg dan te Trum en te
Leiden.

We zullen zien wat het oplevert.
Er komt beweging.

Officiële Berichten.

Korte notulen van de vergadering
der classe Klundert, gehouden te
Breda op 21 Mei 1913.

1. Ds. H. J. J. Praeses. Ds. van Dam scriba.

2. De praeses laat zingen Ps. 84 : 3, leest
voor Ps. 84 en gaat voor in den gebede.

3. De broeders Goris en Basoeki, aangewezen
tot het nasien der credentiebrieven, rapporteren
dat alle kerken wettig vertegenwoordigd zijn.
Breda en Fijnaard zonden een secundus. Drim-
melen en diaken. Ronden gehoord, den broeder
diaken keurstem verleend.

4. Broeder Basoeki wordt door den praeses
gelukgewenscht met zijn 25-jarigen arbeid als
voorzanger en silveren bruiloft. Broeder B. be-
telt hartelijk dank voor de belangstelling van
de classe onderzonden.

5. De notulen worden gelezen, goedgekeurd
en getekend.

6. Ds. Goris doet eenige droefvige en ver-
blijdende mededeelingen aangaande den Evan-
gelisatiearbeid. Een deputaat dienaar des Woords
is overleden. Andere dienaar uit krankheid
hersteld. Te Heeren is grond gekocht tot kerk-
bouw.

7. Als kerken voor tusschentijdsche appro-
batiën en losmakingen worden aangewezen
Fijnaard en Klundert.

8. Als deputaten voor de Particuliere Synode
worden benoemd ED. Goris, van Dam en
H. J. J. Praeses, als primus, en Ds. Ruys als secundus
en de ouderlingen A. C. van Drimmelen, H.
N. Basoeki en W. Schrieke als primus, en de
ouderlingen W. J. Zijlman, K. Dase en L. J.
Schalekamp als secundus. Op de voordracht voor
den Evangelisatiearbeid worden geplaatst: DD.
Goris en H. J. J. Praeses en ouderling Schalekamp.

9. De saken die ter Particuliere Synode
sullen worden gebracht, worden aangegeven.

10. De boeken van den quæstor nagesien
door de kerk van Moerdijk, worden in orde
bevonden, en de broeders Jansen en Kortweg
doen verslag van de boeken op heiden.

11. Aan de vacante kerken tal hulp worden
verleend : Zondag om de 4 weken. Fijnaard
in juni met. Moerdijk verzoekt : Zondag in
de 3 maanden. Broeder Basoeki zal de regeling
anders opmaken.

12. De vragen naar art. 41 K.O. worden
gedaan. Klundert ontvangt in Ds. Goris haar
consulent. Aan een kerk stenn verleend. Aan
Dinteloord, Fijnaard, Zevenbergen, Drimmelen
en Raamsdonk advies gegeven, en vragen be-
antwoord. De classe handhaaft 16 Nov. ange-
wezen als dankdag bij gelegenheid van het
eewfeest der bevrijding van 't Fransche juk,
zonder te kort te willen doen aan den dankre
bij elke plaatselijke feestviering op een anderen
datum.

13. Klundert zal de volgende classe te
Breda aanroepen. D.V. 3 Sept.

14. De praeses sluit de vergadering en de
scriba gaat in dankgebed voor.

Op last der classe,

A. L. Ruys, h. t. assessor.

Kort verslag van de Particuliere
Synode van Zuid-Holland (N. G.)
gehouden te Gouda op 10 Juni 1913.

I. Ds. Langen opent, namens de roepende
kerk, de vergadering, laat zingen (Ps. 89 : 8,
leest den zoen Psalm, gaat voor in 't gebed
en roept den broeders een hartelijk woord van
welkom toe.

II. Uit het onderzoch der credentiebrieven
blijkt, dat alle de classes wettig vertegenwoor-
digd zijn.

III. Tot leden van het moderamen worden
aangewezen: Dr. de Moor praeses, Ds. Impeta
assessor, Ds. Sap en Ds. Gispens scriba.

IV. Ingekomen stukken: a. van Ds. Pl. v. A.
Wordt besloten te doen als gewoonlijk.

b. Bericht van de Cl. 's-Gravenhage dat ze
besloot geen deel te nemen aan de geadviseerde
disconale samenwerking. Voor kennisgeving
aangenomen.

c. Van Deputaten voor de oefening van 't
verband tusschen de Geref. Kerk in Nederland
en de Theol. Fac. der V. U. In handen gesteld
der deputaten naar Art. 39 D. K. O.

d. Van de diaconie van 's-Gravenhage in
betrekking tot het Prov. Weeshuis. Zal behan-
deld bij 't rapport aangaande dat Weeshuis.

e. Berwaarschrift van v. d. W. uit W. Een
commissie wordt benoemd deze te onderzoeken
en daarover op de e. k. Part. Synode te rappor-
teren.

V. Rapporten van 't Moderamen der vorige
Part Synode: inhoudend dat de Notulen zijn
vastgesteld en de stukken in het archief gede-
poneerd zijn.

2. van de deputaten voor 't Provinciaal
Weeshuis. Eenige bespreking vindt plaats over
den financieel toestand dier stichting. 't Voor-
stel om 't verpleeggeld met / 25 per jaar te
verhoogen wordt aangenomen voor den tijd van
één jaar indien het getal der verpleegden zoo
groot blijft.

3. van de deputaten naar Art. 19 D. H. O.
(hulpbehoevende studenten). Drie alumni ont-
vangen steun. Inkomsten / 2743.19. Uitgaven
/ 920.75/4.

4. van de deputaten naar Art. 11 en 13
D. K. O. (hulpbehoevende kerken en Emeriti-
verzoorging). Ontvangsten / 2183.63. Uitgaven
/ 1977.27/4. Begrooting 1913.14 wordt vast-
gesteld op / 2306.35/4. Op voorstel der deputaten
sprekt de Synode uit, dat de classes ernstig
sullen overwegen wat er gedaan kan worden
tot verhoogen van de te lage predikantstrac-
tementen binnen hun ressort.

5. van den Quæstor der Synode. Ontvangsten
/ 1040.57. Uitgaven / 255.49. Toegestaan voor
1913.14 / 400.

6. van de deputaten naar Art. 49 D. K. O.
Bij drie peremptoire examina waren ze tegen-
woordig en bij één ééne Emeritaatsverklaring. In
opdracht der vorige Synode brengen ze rapport
uit inzake Emeritaatsverklaring van Dienaren
des Woords, die een benoeming hebben aan-
vaard in eenige stichting van Chr. barmhartig-
heid. Dit rapport zal aan alle kerken worden
toegestuonden en op de e. k. Part Synode be-
handeld worden.

VI. Aan de onderscheidene deputaten en
rapporteurs wordt de dank der Synode betuigd.

VII. 't Gewone rapport der roepende kerk
over het nasien van de boeken der onderschei-
dene Quæstors zal in het vervolg aan de le-
den der Synode worden toegestuonden.

VIII. De curator der Theologische School
doet enkele mededeelingen.

IX. De classis Leiden neemt na eenige be-
spreking haar voorstel: „De Generals Synode
geve aanwijzing wat te doen met degenen, die
gedwongen worden Zondagsarbeid te verrichten
in publieken dienst“, terug, omdat het in dezen
vorm bezwaarlijk in behandeling kan komen.

X. De onderscheidene deputaten worden ge-
continueerd. De Troost wordt benoemd in plaats
van Dr. Groshede, als secundus naar Art. 49
D. K